

SLOVENSKÁ AKADÉMIA VIED
Ústredná knižnica SAV

Správa
o činnosti Ústrednej knižnice SAV
za rok 2007

Bratislava január 2008

OBSAH

Základné údaje o organizácii	3
Kontaktné údaje	3
Počet a štruktúra zamestnancov	4
Iné dôležité informácie k základným údajom o organizácii a zmeny za posledné obdobie	4
Odborná činnosť	6
Knižničné fondy	6
Budovanie fondov	6
Spracovanie fondov	10
Ochrana a uchovávanie fondov	11
Služby	11
Čitatelia a návštevníci	11
Výpožičné služby	12
Služby z elektronických informačných zdrojov, rešerše	12
Konzultačné služby	15
Metodická činnosť	16
Automatizácia knižničných agend	16
Publikačná, prednášková a edičná činnosť	17
Medzinárodná spolupráca	18
Spolupráca s inštitúciami	19
Aktivity pre štátne orgány	19
Popularizačné aktivity	19
Hospodárenie organizácie	19
Iné významné činnosti	22
Problémy a podnety pre činnosť SAV	22

Prílohy:

1. Menný zoznam zamestnancov k 31. 12. 2007
2. Zoznam publikačnej činnosti zamestnancov

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ORGANIZÁCIÍ

Kontaktné údaje

Názov pracoviska: Ústredná knižnica SAV

Riaditeľka: Mgr. Andrea Doktorová

Tel.: 00421 02 5292 1733

Fax: 00421 02 5292 1733

e-mail: andrea.doktorova@savba.sk

Zástupkyňa riaditeľky: PhDr. Ľudmila Čelková

Tel.: 00421 02 5479 3831

e-mail: ludmila.celkova@savba.sk

Adresa sídla: Klemensova 19, 814 67 Bratislava

Tel.: 00421 02 5292 1733 – sekretariát, spojovateľka

00421 02 5292 7384 – požičovňa

Názvy a adresy detašovaných pracovísk:

1. Kabinet rukopisov a starých tlačí

Konventná 15, **Tel.:** 00421 02 5441 6202

e-mail: ivona.kollarova@savba.sk

2. Oddelenie periodík

Dúbravská cesta 9, **Tel.:** 00421 02 5479 3831,

e-mail: maria.valovska@savba.sk

Vedúca: Mgr. Mária Vaľovská

3. Oddelenie doplňovania a spracovania fondov

Dúbravská cesta 9, **Tel.:** 00 421 02 5479 3831,

e-mail: gabriela.sebanova@savba.sk

Vedúca: PhDr. Gabriela Šebanová

4. Knižničné sklady:

Dúbravská cesta 9

Šancova 56

Bradáčova 7

Typ organizácie: štátna rozpočtová organizácia

Počet a štruktúra zamestnancov

ŠTRUKTÚRA ZAMESTNANCOV	K	K do 35 rokov		K vedúci prac.		F	P
		M	Ž	M	Ž		
		Celkový počet zamestnancov	32	1	3		
Vedeckí pracovníci							
Odborní pracovníci VŠ	15				4	15	13,4
Odborní pracovníci ÚS	14	1	3			14	14,0
Ostatní pracovníci	3					3	2,3
Doktorandi v dennej forme doktorandského štúdia							

Vysvetlivky:

K – kmeňový stav zamestnancov v pracovnom pomere k 31. 12. 2007

F – fyzický stav zamestnancov k 31. 12. 2007 *P* – celoročný priemerný prepočítaný počet zamestnancov

M, Ž – muži, ženy

Priemerný vek kmeňových pracovníkov: 48 rokov

Iné dôležité informácie k základným údajom o organizácii a zmeny za posledné obdobie

Ústredná knižnica SAV (ďalej len „ÚK SAV“) je v zmysle zákona č. 133/2002 špecializovanou organizáciou Slovenskej akadémie vied. Základné funkcie a verejnoprospešné činnosti organizácie definuje Rozhodnutie Predsedníctva SAV o vydaní zriaďovacej listiny ÚK SAV č. 660/0214/2002 z 8. 10. 2002. ÚK SAV je hlavnou knižnicou SAV a ústrednou knižnicou knižnično-informačnej siete SAV. Ako vedecká knižnica prostredníctvom knižnično-informačných služieb z vlastných univerzálnych knižničných fondov a sprístupňovaním vonkajších informačných zdrojov zabezpečuje slobodný prístup k informáciám. Popri informačnom zabezpečovaní základného výskumu v SAV vykonáva osobitné celoakademické úlohy, predovšetkým pri akvizícií elektronických informačných zdrojov a pri zabezpečovaní podmienok na spracovanie evidencie publikačnej činnosti, ktorej databázu vystavuje na webe.

Poslanie a úlohy knižnice bližšie špecifikuje organizačný poriadok z júna 2002. Základná organizačná schéma a rámcová náplň práce jednotlivých útvarov v roku 2007 nebola zmenená.

Útvar riaditeľa:

- Kabinet rukopisov a starých tlačí
- Prevádzka (sekretariát, vodič, upratovanie, údržba)
- Metodika

Oddelenie automatizácie:

- Integrovaný knižnično-informačný systém VITRUA
- Administrácia modulu EPCA ARL v SAV
- Kontrola dát
- Správca domovskej www stránky + kontrola SW a HW

Oddelenie doplňovania a spracovania dokumentov:

- Akvizícia knižných dokumentov
- Medzinárodná výmena publikácií
- Spracovanie dokumentov (katalogizácia, rekatalogizácia, klasifikácia, tvorba SK)

Oddelenie periodík a elektronických informačných zdrojov:

- Akvizícia periodík
- Spracovanie periodík
- Sprístupňovanie periodík
- Elektronické informačné zdroje

Oddelenie správy a sprístupňovania fondov:

- Správa a ochrana fondov, knižničné sklady
- Požičovňa a študovňa
- Medziknižničné služby

Hlavnou úlohou knižnice v roku 2007 bolo rutinné poskytovanie knižnično-informačných služieb v dvojjzmennej prevádzke v čase od 8.00 do 19.00 h denne, t. j. 55 hodín týždenne na Klemensovej ulici a v jednozmennej prevádzke od 8.00 do 16.00 h na Dúbravskej ceste.

V roku 2007 knižnica celkom registrovala **4 442 aktívnych používateľov** (index 1,44) a evidovala **39 084 návštevníkov** (index 1,29), ktorí realizovali **55 tisíc výpožičiek** (index 1,38) primárnych dokumentov. V akvizícii klasických dokumentov knižnica získala 6.764 knižničných jednotiek a 904 dochádzajúcich titulov periodík. Na **nákup informačných zdrojov** knižnica celkom vynaložila **11 206 tis. Sk.**

V apríli 2007 riaditeľka knižnice podpísala s generálnym riaditeľom Slovenskej národnej knižnice ako konečným prijímateľom finančnej pomoci z Európskeho fondu regionálneho rozvoja Zmluvu o spolupráci na podprojekte 11110200072, čím ako partner projektu **Vytvorenie siete s informačným prepojením vedeckých, akademických a špeciálnych knižníc SR vrátane ich modernizácie** (SOP: Priemysel a služby, priorita: Rast konkurencieschopnosti priemyslu a služieb s využitím domáceho rastového potenciálu, Opatrenie: Podpora budovania a rekonštrukcie infraštruktúry) získala ÚK SAV prostriedky vo výške **10.151.700,- Sk** na obdobie čerpania 2007 a 2008. Z týchto prostriedkov v roku 2007 obstarala kompletne nové informačné a komunikačné technológie do používateľských priestorov na Klemensovej ulici, dva planetárne skenery, 4 nové databázy s prístupom od roku 2008, multifunkčné zariadenie, kopírku a čiastočne hradila servisné poplatky za knižničné softvéry.

Ďalšou nosnou aktivitou bola príprava Smernice o evidencii publikačnej činnosti a ohlasov v SAV a rozsiahla školiaca činnosť s tým spojená.

ODBORNÁ ČINNOSŤ

1. Knižničné fondy

2. 1.A Budovanie fondov

Stav knižničného fondu k 31. 12. 2007

fond	Stav r. 2006	prírastok	úbytok	Stav r. 2007
knihy	428 401	5 396 (index 1,10)	221	433 576
elektronické médiá	592	38		630
viazané ročníky periodík	102 628	1 330 (index 0,70)		103 958
spolu	531 621	6 764	221	538 164

ÚK SAV získava informačné zdroje kúpou, darom, prevodom, medzinárodnou výmenou publikácií a povinným výtlačkom. Získané dokumenty sú zaraďované do fondu ÚK SAV, ale sčasti aj do fondov ústavných knižníc. V roku 2007 získala ÚK SAV do svojho fondu a do fondu ústavných knižníc spolu:

- 5 511 kn. j. kníh (z toho 115 kn. j. pre ústavy SAV),
- 1 115 dochádzajúcich titulov periodík (z toho 211 titulov pre ústavy),
- 1 330 kn. j. viazaných ročníkov periodík,
- 38 kn. j. - elektronické médiá (CD ROM).

Prírastok ÚK SAV

Typ získania literatúry	kúpa (index 1,09)	výmena	povinný výtlačo	prevod	dar	spolu
knihy	1 496	1 006	2 036	331	527	5 396
viazané ročníky periodík	210	300	717		103	1 330
elektronické médiá					38	38
spolu	1 706	1 306	2 753	331	668	6764
periodiká (počet titulov)	37	150	694		23	904 (index 1,12)

Akvizícia ÚK SAV pre ústavy SAV

Typ získania literatúry	kúpa	výmena	Povinný výťahok	dar	spolu
knihy		115			115
periodiká (počet titulov)	69	115	23	4	211

Rozbor prírastku ÚK SAV kníh podľa odborov

Všeobecnosti	167	Prírodné vedy	249
Filozofia, psychológia	368	Lekárske vedy	142
Náboženstvo, teológia	294	Technika, priemysel	98
Sociológia, štatistika	247	Poľnohospodárstvo	42
Politika, ekonómia	515	Urbanizmus, architektúra	60
Právo, verejná správa starostlivosť	185	Výtvarné umenie	206
Vojenstvo	82	Hudba, divadlo, film	101
Školstvo, pedagogika	129	Literárna veda	175
Etnografia	56	Literárne texty	509
Jazykoveda	251	Geografia	101
Matematika, fyzika	120	Dejiny, biografie	600

Na **nákup klasických (tlačených) knižničných dokumentov** do fondu ÚK SAV (knihy, periodiká) bolo celkovo v roku 2007 vynaložených **4 638 tis. Sk**, z toho na knihy 1.878 tis. Sk a na periodiká 2 760 tis. Sk.

V tom je zarátaná aj účelová dotácia 500 tis. Sk na nákup dokumentov podľa výberu ústavov III. oddelenia vied.

V oblasti **medzinárodnej výmeny publikácií** získala knižnica od 212 výmenných partnerov z 37 krajín 1 121 kníh (z toho 115 pre ústavy) a 275 titulov periodík (z toho 115 titulov pre ústavy) v hodnote **2 858 tis. Sk**.

Knižnica získala 5 nových výmenných partnerov:

- Knižnica Litovskej akadémie vied, Vilnius, Litva

- Tadžická národná knižnica A. Firdousi, Dušanbe, Tadžikistan
- Ústav slavistiky FF Masarykovej univerzity, Brno, Česká republika
- Knihovna národního muzea, Praha, Česká republika
- Filozofická fakulta Ostravské univerzity, Ostrava, Česká republika

Dvaja partneri zrušili spoluprácu:

- The University of Chicago, Slavic Exchange
- New York Public Library, Exchange Section.

Vklad ÚK SAV do výmeny bol 694 tis. Sk, z toho 82 tis. Sk za monografie, 554 tis. Sk za nákup a zasielanie seriálových publikácií, 2 tis. Sk za colné poplatky (DPH) a 56 tis. Sk za poštovné za odoslané dokumenty. Ekvivalencia v prospech SAV predstavuje sumu 2 164 tis. Sk.

Výmenní partneri podľa krajín, získané dokumenty

Krajina	Výmenní partneri	dodávajúci časopisy	získané časopisy	získané monografie
1. Nemecko	28	24	11	161
2. USA	24	22	28	75
3. Poľsko	19	18	7	52
4. Japonsko	14	14	17	8
5. Maďarsko	14	10	6	22
6. Veľká Británia	13	12	19	1
7. Rakúsko	12	11	6	44
8. Chorvátsko	9	7	5	6
9. Rusko	7	5	61	370
10. Slovinsko	7	5	1	4
11. Francúzsko	5	4	3	28
12. Belgicko	3	1	1	0
13. Srbsko & Č.Hora	7	4	1	180
14. Česká republika	7	4	63	100
15. Švajčiarsko	4	3	4	0
16. Taliansko	4	4	1	0
17. Dánsko	3	2	0	1
18. Fínsko	3	2	3	8
19. Austrália	1	1	2	0
20. Kanada	2	2	7	0
21. Macedónsko	2	0	0	4
22. Rumunsko	3	2	0	9
23. Španielsko	2	2	1	0

24. Švédsko	2	2	2	0
25. Taiwan	2	2	1	0
26. Bulharsko	1	1	7	1
27. Bosna a Hercegovina	1	0	1	0
28. Čína	2	2	1	2
29. Filipíny	1	0	0	0
30. Holandsko	1	1	1	0
31. Kórea	1	0	0	0
32. Nórsko	1	0	0	23
33. Ukrajina	3	1	12	12
34. Venezuela	1	0	0	4
35. Grécko	1	0	0	0
36. Tadžikistan	1	0	1	0
37. Litva	1	1	2	6
Celkom	212	168	275	1121

ÚK SAV nadobudla cenné **dary**: 527 kn. j. monografií a 38 CD nosičov celkovej hodnote 859 tis. Sk a 27 titulov periodík (z toho 4 pre ústavy SAV) v hodnote 169 tis. Sk od rozličných darcov z celého sveta. Celková hodnota darov predstavuje finančnú čiastku 1 028 tis. Sk.

Najvýznamnejší darcovia kníh:

World Bank	160 kn. j.	v hodnote	107.025,- Sk
Ústavy SAV	77 kn. j.		30.865,-
Thyssen Stiftung	42 kn. j.		506.490,-
Dr. Meszáros (pozostalost')	38 kn. j.		6 287,-
NATO ASI Series	25 kn. j.		100.040,-
p. Čelková	20 kn. j.		4 755,-
International Monetary Fund	16 kn. j.		16.240,-
OECD	12 kn. j.		11.400,-
UNRISD	11 kn. j.		3. 630,-
a iní darcovia.			

Najvýznamnejší darcovia periodík:

American Heart Association	4 tituly	67.000,-
IMF	2	30.000,-
Social Research (JDP)	8	61.900,-
Česká republika	10	6.600,-

Celkový počet monografií, ktoré vydavatelia zaslali ÚK SAV ako **povinný výtlačok**, bol 2 036 kn. j.. Do základného fondu ÚK SAV sa zaradilo 1 176 profilových vedeckých publikácií, neprofilové dokumenty v počte 860 boli

spracované pre online katalóg a sú uchovávané s osobitnou signatúrou PV. Počet titulov povinných výtlačkov seriálových publikácií je 717.

1.B Spracovanie fondov

Získaný prírastok knižničného fondu sa zapisoval zo základnej odbornej evidencie, následne vecne spracovával (klasifikácia podľa MDT, predmetové heslá) a katalogizoval. Počas celého roka sa priebežne realizovala aj retrokatalogizácia.

Spracovanie monografií a dochádzajúcich periodík sa realizovalo výlučne v systéme VIRTUA a vo formáte MARC21.

Celkom bolo v ÚK SAV v procese elektronickej katalogizácie vo Virtue v roku 2007 spracovaných 8 328 záznamov, z toho

- 4546 záznamov o prírastkoch monografií
- 1330 záznamov o prírastkoch viazaných ročníkov periodík
- v rámci retrokatalogizácie monografií 1481 záznamov
- v rámci retrokatalogizácie periodík 971 záznamov

Okrem toho pokračovala katalogizácia prideloovaných periodík v Rapid Library (134 záznamov).

Podľa MDT sa oklasifikovalo 4 659 dokumentov.

V produkčnej databáze Class01 bolo upravených 324 bibliografických záznamov , ktoré boli prenesené zo SKP.

V oblasti práce s historickými dokumentmi sa pokračovalo v spracovávaní Veľkej teologickej knižnice v rozsahu 2 410 záznamov.

Okrem budovania vlastných katalógov ÚK SAV aktívne prispievala aj do **Súborného katalógu knižníc v SR** – časť periodiká, ktorý bol importovaný do databáz KIS3G.

Spracovanie SKP v ALEPHe bolo zastavené v decembri 2006, všetky podklady pre aktualizáciu boli dočasne evidované ručne až do marca 2007, keď bolo spustené spracovanie SKP vo VIRTUE. Vtedy sa hromadne spracovali všetky doplnky a nabehlo sa už na priebežné aktualizovanie SKP súbežne s evidenciou nových a starých prírastkov v produkčnej databáze Class01, z ktorej sú nasledovné štatistické údaje:

- nové záznamy: 8 (vytvorené ÚK SAV v produkčnej databáze a prenesené a upravené v SKP)
- prenos a úprava bibliografických záznamov z produkčnej databázy do SKP: 2
- redakcia bibliografických záznamov : 113
- pridané holdingy: 185
- aktualizácia už existujúcich holdingov: 1.623
- spolu holdingy v SKP: **1.808.**

1.C Ochrana a uchovávanie fondov

Vzhľadom na uspokojivý stav knižničných skladov knižnica okrem rutínnej prevádzky nezaznamenala v roku 2007 mimoriadne práce v oblasti ochrany a uchovávaní fondov.

Kabinet rukopisov a starých tlačí pokračoval v reštaurovaní 8 exemplárov zo zbierky anabaptistických rukopisov zo Sobotišt'a dodávateľským spôsobom.

Zdigitalizoval sa byzantský kódex Codex Maurocorditanus /Evangelia Gracea) v Univerzitnej knižnici v Bratislave a už s pomocou vlastnej techniky kódex Rkp. Zv. 392. Sprístupňovanie digitálnych dokumentov sa realizuje na domovskej webstránke ÚK SAV a na základe zmluvného vzťahu aj cez projekt Manuscriptorium.cz, pričom aktívny vklad umožňuje ÚK SAV využívať digitálny obsah všetkých participujúcich organizácií.

3. Služby

Knižnica po dvoch rokoch obmedzenej prevádzky poskytovala knižnično-informačné služby širokej čitateľskej verejnosti už v plnom rozsahu. Pre vedeckých pracovníkov SAV popri základných službách aj špeciálne služby, napr. medzinárodnú medziknižničnú výpožičnú službu, dlhodobé výpožičky, sprístupňovanie vonkajších elektronických informačných zdrojov, pridelovanie periodík získaných medzinárodnou výmenou, rešeršné služby, metodické služby a konzultácie.

2.A Čitatelia a návštevníci

ÚK SAV podľa oficiálnej štatistiky v databáze čitateľov v rámci projektu KIS3G evidovala celkom k 31.12. 10 887 používateľov, z toho **4 442 aktívnych** (index 1,44) s platným čitateľským preukazom, ktorí počas roka realizovali v systéme výpožičnú transakciu alebo využili iné služby knižnice. Počet návštevníkov dosiahol spolu počet **39 084** (index 1,29). Z toho počet návštevníkov, ktorí využívali internetové služby, bol 7 377.

Internetová stránka www.kis3g.sk, cez ktorú sa vstupuje do online katalógu monografií ÚK SAV, evidovala návštevnosť vstupov do ÚK SAV v počte 54 554.

Domovskú stránku www.uk.sav.sk navštívilo v roku 2007 **48 911** používateľov internetu.

Priemerná fyzická denná návštevnosť (pracovné dni) počas plnej prevádzky knižnice v celej ÚK SAV bola **155** návštevníkov.

	Návštevníci 2006	Návštevníci 2007	Výpožičky 2006	Výpožičky 2007
Požičovňa	22614	29241	33061	41687
Študovňa	6787	8685	1691	2910
Periodiká	557	913	4547	9347

Lyceálna	337	245	376	964
SPOLU	30 295	39 084	39 675	54 908

2.B Výpožičné služby

Celkový počet **výpožičiek** realizovaných prostredníctvom knižnice bol **54 908** (index 1,38). Z hľadiska výkonov zamestnancov knižničných skladov je treba popri sledovaní počtu výpožičiek brať do úvahy aj skutočnosť, že používatelia si počas roka objednali a nevyzdvihli 1376 kníh. Počet negatívne vybavených žiadaniek bol 533, čo je 1,9% z celkového počtu žiadaných dokumentov.

Počas celých výpožičných hodín v knižnici sa zabezpečovala dvojzmenná prevádzka v študovni, výpožičnom oddelení a skladoch na Klemensovej ulici a denná retrokatalogizácia v oddelení doplňovania a spracovania fondov.

výpožičky celkom 2006	výpožičky celkom 2007	Index 2007 /2006	z výpožičiek celkom		z výpožičiek celkom	
			absenčné	prezenčné	monografie	periodiká
39 675	54 908	1,38	41772	13295	42309 + 299 rukopisy	12459

Medziknižničné výpožičné služby

M V S				M M V S			
iným knižniciam		z iných knižníc		iným knižniciam		z iných knižníc	
2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
565	1453	59	93	11	11	335	516

V rámci medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) do ÚK SAV došlo celkom 1697 žiadaniek, z ktorých bolo kladne vybavených 1453; do iných knižníc bolo zo strany ÚK SAV odoslaných 131 žiadaniek na dokumenty, ktoré knižnica nemá vo svojom fonde, z čoho bolo kladne vybavených 93. Pasívna medzinárodná medziknižničná výpožičná služba (MMVS) prevažovala nad aktívnou. ÚK SAV odoslala do zahraničných knižníc 614 požiadaviek, doručených bolo 516 dokumentov; iné knižnice nás požiadali o 20 výpožičiek, pričom sme kladne vybavili 11. Vybavovaniu MMVS predchádzalo overovanie správnosti citácií.

2.C Služby z elektronických informačných zdrojov, rešerše

Ako celoakademickú úlohu ÚK SAV zabezpečovala prístup k týmto vonkajším elektronickým informačným zdrojom (cca 35 660 titulov plnotextových periodík, 22 615 titulov abstraktových periodík) – online databázam:

- **American Physical Society** – plnotextová databáza periodík zameraná na fyzikálne vedy

- **Blackwell** – multidborová plnotextová databáza periodík
- **CAB Abstracts** – bibliografická časopisecká databáza, zameraná na poľnohospodárske, lesnícke a environmentálne vedy
- **Current Contents Connect** – multidborová bibliografická časopisecká databáza, prístupná v rámci Web of Knowledge
- **EBSCO** – multidborová databáza, čiastočne plnotextová, čiastočne abstraktová
- **Institute of Physics IOP** – časopisecká plnotextová databáza: fyzika a súvisiace vedy
- **JSTOR** – archívna plnotextová databáza, prevažuje spoločenskovedné zameranie
- **Journal Citation Reports** – bibliografická scientometrická databáza, prístupná v rámci Web of Knowledge
- **ProQuest 5000 International + Medline** – plnotextová časopisecká databáza s miernou prevahou spoločenských vied + zameranie na medicínu a súvisiace vedy
- **ScienceDirect** – multidborová kolekcia plnotextových časopisov vydavateľstva Elsevier Science
- **SCOPUS** - abstraktová citačná a vyhľadávacia databáza z produkcie vydavateľstva Elsevier Science, zameriava sa na prírodné vedy, techniku, medicínu, spoločenské vedy, ekonomické a enviromentálne vedy; v roku 2007 bola prvý raz platená z účelových prostriedkov ÚK SAV
- **Springer Link + Kluwer** – vydavateľstvá Kluwer a Springer sa v roku 2005 zlúčili a obe časopisecké kolekcie teraz prezentuje jedna databáza - Springer Link. Zameranie je multidborové
- **Wiley Interscience** - multidborová plnotextová databáza periodík s prevahou medicínskych vied
- **Web of Science** – multidborová bibliografická a citačná databáza, dostupná v rámci Web of Knowledge
- **EZB** - časopisecký portál voľne dostupných časopisov na internete (abstraktových aj plnotextových) + prepojenie na tituly časopisov licencovaných plnotextových databáz.

Okrem licencovaných prístupov vyššie uvedených databáz, ÚK SAV sprostredkovala skúšobný prístup do viacerých online zdrojov:

- Wilson Web – Omni File Full Text (časop.) 1.2. – 28.2. 2007
- Databázy CSA: CSA Illumina – Natural Science, CSA Illustrata, Community of
- Scholars, Papers Invited, GeoRef, Aqualine 27.2. – 27.3. 2007
- SAGE 19.3 – 16.4. 2007
- Literature Online (Chadwyck Healey) 1.4. – 27.4. 2007
- LibraryPressDisplay 1.4. – 30.4. 2007
- Science Direct: e-book 26.6. – 31.8. 2007
- GeoScienceWorld 19.9 – 10.11. 2007
- Ulrichsweb 20.9. – 26.10. 2007
- Oxford Journals 5.10. – 30.11. 2007
- Science Online 15.10. 31.12. 2007
- SAGE 9.11. – 30. 11. 2007
- Thieme – Journals Online 20.11. - 15.12. 2007.

Veľkú pozornosť knižnica venovala prevádzke softvérového nástroja HAN, ktorý umožňuje po autentifikácii registrovaným používateľom prístup k licencovaným EIZ z iných IP adries, ako sú IP adresy SAV, čo vítajú predovšetkým vedeckí pracovníci pracujúci v partnerských inštitúciách v zahraničí alebo doma. Do tejto služby sa v roku 2007 zaregistrovalo **339** používateľov SAV.

Celý rad elektronických informačných zdrojov, v prevažnej miere plnotextových, v ktorých si pracovníci SAV rešeršujú sami, mali mimoakademickí používatelia k dispozícii v časopiseckej čitárni na Dúbravskej ceste 9 a v študovni na Klemensovej ulici.

Uvedené zdroje využívajú zamestnanci SAV priamo z vlastných pracovných staníc, pričom ÚK SAV im poskytuje predovšetkým konzultačné služby.

Rešeršné služby knižnica z tohto dôvodu realizovala len výnimočne, na požiadanie pre vedeckých pracovníkov alebo KIS SAV. V roku 2006 sa vyhotovilo zo spomínaných databáz 143 strojových rešerší (z nich 115 tzv. asistovaných, teda za asistencie používateľa).

Ku kvalite služieb EIZ prispieva prelinkovanie Google Scholar s plnotextovými časopismi EBSCO a zaraďovanie licencovaných časopisov SAV do databázy **EZB** Elektronische Zeitschriftenbibliothek, ktoré knižnica zabezpečuje priebežne.

Štatistika z jednotlivých elektronických databáz:

Dostupné štatistické údaje sú za mesiace:

APS: IX.2006 – IX.. 2007
Blackwell: I.-XII. 2007
CAB: I.– XI. 2007
CCC: XI. 2006 - IX.. 2007
EBSCO: I. - XI. 2007
IOP: X. 2006 – XI. 2007
JSTOR: I. – XII. 2007 (19.12. 07)
JCR : XI. 2006 – IX. 2007
PQ5000: I. – XII. 2007 (19.12. 07)
Springer: I. – XII. 2007
SciDir.: XII. 2006 - X.. 2007
SCOPUS: I. – XI. 2007
WOS: IX.. 2006 – IX. 2007
Wiley: XI. 2006 – XI. 2007

Databázy:	Full text	Search
APS	8.674	-
Blackwell	22.166	-
CAB Abstracts + trial GeoGef	-	1.026
Current Contents Connect	-	14.315
EBSCO	5.067	15.428
IOP	6.440	-
JSTOR	9.240	8.885
Journal Citation Report	-	8.566
ProQuest 5000 International	1.762	3.057
Science Direct	127.453	37.794
SCOPUS		35.367
Springer Link + Kluwer	17.775	-
Web of Science	-	162.258
Wiley	15.315	3.168
SPOLU:	213.892	289.864

Z uvedeného prehľadu o využití elektronických databáz je zrejmá vysoká využiteľnosť vlozenej investície. Za **elektronické informačné zdroje** sme v roku 2007 (spravidla ako predplatné na rok 2008) uhradili **5 932 tis. Sk**, z toho 542 tisíc Sk by malo byť knižnici refundované z fondov Európskej únie.

2.D Konzultačné služby

Zamestnanci knižnice poskytli používateľom spolu 7 730 informácií a konzultácií, z toho väčšina bola realizovaná online. V tomto počte nie je zahrnutá stála konzultačná služba, ktorú ÚK SAV realizovala počas výpožičných hodín na Klemensovej ulici v používateľských priestoroch, aby uľahčila získavanie informácií a dokumentov predovšetkým novým používateľom. V tejto službe sa striedali zamestnanci všetkých oddelení knižnice, vrátane vedenia.

4. Metodická činnosť

Vo vzťahu ku KIS SAV bola najdôležitejšou úlohou knižnice pomoc pri využívaní elektronických informačných zdrojov, poradenstvo pri práci vyplývajúcej z implementácie ADVANCED RAPID LIBRARY v ústavných knižniciach SAV, konkrétne pri evidovaní publikačnej činnosti (EPCA), ako aj pri spracovaní štátnych štatistických výkazov. Knižnica zabezpečovala prípravu vstupných a výstupných formulárov pre spracovanie EPCA cez webové rozhranie. V rámci celoživotného vzdelávania zamestnancov SAV, ako aj vo vlastnej réžii, zabezpečovala pravidelnú, intenzívnu školiacu činnosť ako prípravu na povinné budovanie databázy EPCA v ARL v ústavoch SAV, ktorá sa realizuje na základe novoprijatej Smernice č. 573/A/03/2007 o evidencii a kategorizácii publikačnej činnosti a ohlasov v Slovenskej akadémii vied pripravenej z iniciatívy ÚK. V tejto súvislosti bol aktualizovaný adresár spracovateľov EPCA, príručka *Kapitoly z katalogizácie* a vypracovaný manuál *Vstupné webformuláre v EPCA*.

ÚK SAV zorganizovala

A/ pre knižnično-informačných pracovníkov SAV:

- tri „okrúhle stoly“, kde nosnou časťou bola prezentácia webového rozhrania na vkladanie záznamov do databázy EPCA a preberanie záznamov o citáciách z WoS,
- individuálne školenia na prácu v ARL v module EPCA v počte 15,
- 10 školení o spracovaní dokumentov v klientovi ARL,
- 5 školení o využívaní webformulárov a prenose citácií z WoS,
- 6 školení o využívaní webformulárov, ARL a výstupoch z databázy.

B/ pre používateľov a možných používateľov knižnice:

- školenie o EIZ pre poslucháčov BISLA,
- exkurzie pre poslucháčov bratislavských univerzít.

Uskutočnili sa 4 metodické návštevy (Inštitút jazykov SAV, Geografický ústav SAV, Ekonomický ústav SAV, Ústav pre výskum srdca SAV).

ÚK SAV realizovala a vyhodnotila zber štatistických údajov o činnosti knižníc SAV formou štatistických výkazov v rámci oficiálnych štátnych štatistických zisťovaní, a to aj v elektronickej forme a pre potreby celoštátneho prieskumu pripravila Analýzu vekovej, kvalifikačnej a mzdovej štruktúry odborných pracovníkov ÚK SAV.

V oblasti bibliografickej činnosti sa pripravil podklad do Evidenčného súpisu plánovaných bibliografických prác na Slovensku na rok 2008, ako aj kontrolu súpisu Bibliografie slovenských bibliografií za rok 2007.

5. Automatizácia knižničných agend

Rutinné aktivity knižnice v roku 2007 sa niesli v súlade s uznesením vlády č. 801/2002 k Projektu elektronizácie knižníc SR v znamení využívania knižničného softvéru VIRTUA v rámci projektu KIS3G.

Zabezpečila sa aktualizácia antivírusového programu a realizovala sa prirodzená obmena hardvérového vybavenia knižnice.

Ťažiskovou úlohou v oblasti IT bola príprava podkladov na verejné obstarávanie technologickej časti štrukturálneho projektu, v rámci ktorej v závere roka knižnica obstarala 2 planetárne skenery ako základ digitalizačného pracoviska, kopírku a multifunkčné zariadenie, 2 servery SUN, 30 tenkých klientov, databázový server, firewall server, diskové pole a disky a 15 PC. Touto technikou budú kompletne vybavené používateľské priestory na Klemensovej ulici, v ktorých vyrastie informačné pracovisko pre podnikateľov.

Stav výpočtovej techniky k 31.12.:

- počet serverov: 8
- počet PC /klasický, notebook, tenký klient/ : 94
nainštalovaných: 85 nenainštalovaných: 9

z toho pripojených na internet:
nainštalovaných: 85

- počet PC prístupných používateľom: 65
z toho pripojených na internet: 65

Stav VT uvádzame tak, ako je v evidencii majetku. Nenainštalované sú zariadenia, ktoré boli nahradené novo obstaranou VT, z nich bude časť v budúcnosti vyradená nefunkčnosť.

Spracovanie publikačnej činnosti v systéme ARL module EPCA umožnilo všetkým pracoviskám pracovať v jednotnom prostredí, s možnosťami vystavenia údajov na internete a poskytnutia rôznych výstupných zostáv pre potreby hodnotenia vedeckých pracovníkov a pracovísk. Základným výstupom je príloha k elektronickej (aj klasickej) výročnej správe.

Modul EPCA

Bibliografické záznamy:

- celkový počet záznamov v databáze = 50 610
- počet záznamov vytvorených r. 2007 = 6 782 (50 ústavov)

Publikačná, prednášková a edičná činnosť

V oblasti **edičnej činnosti** knižnica vydala dve čísla knihovníckeho periodika a skladačku o službách ÚK SAV:

ČELKOVÁ, Ľudmila (editor). *Informačný bulletin ÚK SAV*. Bratislava : Ústredná knižnica SAV, 2006. 2 čísla

ČELKOVÁ, Ľudmila. Ústredná knižnica SAV. [Bratislava : Ústredná knižnica SAV, 2007]. 1 list.

Publikačná činnosť zamestnancov je spracovaná v prílohe č. 2 (**Príloha č. 2: Zoznam publikačnej činnosti**).

Prednáškovú činnosť, aj v súvislosti s osobnou angažovanosťou vo výskumných projektoch ústavov SAV, vyvíjala pracovníčka kabinetu rukopisov a starých tlačí Mgr. Ivona Kollárová, PhD.:

- apríl 2007: konferencia Infos 2007 - príspevok: Virtuálne sprístupnenie vedeckého diela Mateja Bela : Teoretické a realizačné prístupy k problému digitalizácie historických knižničných fondov
- apríl 2007: medz. konferencia Orbis Helveticorum. Švajčiarska kniha a jej stredoeurópsky svet – príspevok: Recepčia švajčiarskej vydavateľskej produkcie v druhej polovici 18. storočia
- september 2007: medz. konferencia Aurora musas nutrit. Jezuiti a kultúra strednej Európy v 16. – 18. storočí – príspevok: Ex bibliotheca polemico-catechetica Posoniensi Societatis Jesu. Edícia bratislavských jezuitov ako prostriedok interkonfesionálnej komunikácie
- november 2007: medz. konferencia Klasický filológ v úlohe prekladateľa – príspevok: Klasický filológ v digitálnom svete.

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

V rámci medzinárodnej spolupráce ÚK SAV predovšetkým spolupracuje:

- s 212 výmennými partnermi z 37 krajín sveta,
- so Svetovou bankou (World Bank USA),
- s Medzinárodným menovým fondom (International Monetary Fund),
- so Social Research USA,
- UNRISD Švajčiarsko,
- s dodávateľmi elektronických databáz.

Z poverenia Predsedníctva SAV je knižnica výkonným redakčným pracoviskom európskeho elektronického časopisu akadémii vied krajín V4 „The Central European Journal of the Social Sciences and Humanities“. Počas roka v spolupráci s redakciami zabezpečuje zasielanie anglických abstraktov štúdií, ktoré boli publikované v spoločenskovedných časopisoch SAV, do Varšavy, kde je databáza budovaná (<http://cejsh.icm.edu.pl>).

Na vlastné náklady alebo na náklady pozývajúcej strany sa zamestnanci knižnice zúčastnili týchto podujatí:

Krajina	Názov akcie	Meno pracovníka	Počet dní
Česká republika	Konferencia INFORUM 2007	Eva Králiková	4
Česká republika	Konferencia INFORUM 2007	Andrea Doktorová	4
Česká republika	Výskum v rámci grantovej úlohy: Jezuiti v dejinách slovenskej kultúry VEGA 2/6141/2006-2008	Ivona Kollárová	1

SPOLUPRÁCA S INŠTITÚCIAMI

Na Slovensku spolupracuje ÚK SAV najmä s vedeckými a akademickými knižnicami, predovšetkým so SNK a UKB.

ÚK SAV úzko spolupracuje s Katedrou knižničnej a informačnej vedy FF UK, pre ktorú zabezpečila viacero exkurzií poslucháčov a prax prax 1 študentky 3. ročníka.

Ústredná knižnica SAV je kolektívnym členom Slovenskej asociácie knižníc - riaditeľka knižnice je podpredsedníčkou Správnej rady SAK. Zamestnanci sú individuálnymi členmi Spolku slovenských knihovníkov.

AKTIVITY PRE ŠTÁTNE ORGÁNY

Riaditeľka knižnice Mgr. Andrea Doktorová je členkou Ústrednej knižničnej rady a Rozkladovej komisie MK SR, poradných orgánov ministra kultúry.

POPULARIZAČNÉ AKTIVITY

Z poverenia a za účelovej finančnej podpory Predsedníctva SAV knižnica pripravila od 26.11. do 1.12.2007 v Univerzitnej knižnici v Bratislave výstavu z vedeckej produkcie ústavov SAV.

ÚK SAV participovala na výbere vystavovanej literatúry pre výstavy Akadémia – Jar, Akadémia – Jeseň a v priestoroch na Dúbravskej ceste uskutočnila s Malým Centrom výstavu odbornej zahraničnej literatúry Vedecká kniha 2007.

Odborní pracovníci ÚK SAV sa zúčastňovali na rôznych odborných podujatiach organizovaných na Slovensku do tej miery, pokiaľ im to dovolil finančný rozpočet knižnice.

Andrea Doktorová bola členkou redakčnej rady časopisu ITlib, Ľudmila Čelková členkou redakčnej rady Bulletinu Slovenskej asociácie knižníc a Ivona Kollárová členkou redakčnej rady e-portálu INFOLIB.

Prehľad o zorganizovaných školiaciach podujatiach pre knižničných pracovníkov KIS SAV je uvedený v časti odborná činnosť.

HOSPODÁRENIE ORGANIZÁCIE

Výdavky RO SAV v tis. Sk

Kategória	Posledný upravený rozpočet r. 2007	Čerpanie k 31.12.2007 celkom	v tis. Sk	
			z toho:	
			z rozpočtu	z mimoroz. zdrojov

Kategória	Posledný upravený	Čerpanie k 31.12.2007	z toho:	
Výdavky celkom	27 203 z toho 580 zdroj 11C5 a 2 175 zdroj 1151	27 202 z toho 580 zdroj 11C5 a 2 175 zdroj 1151	27 202	z toho 580 zdroj 11C5 a 2 175 zdroj 1151
z toho:				
- kapitálové výdavky	4 365 z toho 580 zdroj 11C5 a 2 175 zdroj 1151	4 365 z toho 580 zdroj 11C5 a 2 175 zdroj 1151	4 365	z toho 580 zdroj 11C5 a 2 175 zdroj 1151
- bežné výdavky	22 838	22 837	22 837	
z toho:				
- mzdové výdavky	6 559	6 559	6 559	
- odvody do poisťovní a NÚP	2 192	2 192	2 192	
- tovary a ďalšie služby	13 958	13 958	13 958	
z toho:				
- výdavky na projekty				
- výdavky na periodickú tlač				
- transfery na vedeckú výchovu				
- bežné transfery spolu	129 z toho 79 odchodné	128 z toho 79 odchodné	128	z toho 79 odchodné

Rozpočet bežných výdavkov z pôvodných 18 466 tis. Sk bol rozpočtovými opatreniami zriaďovateľa k 31.12.2007 upravený na 22 838 tis. Sk a rozpočet kapitálových výdavkov z pôvodných 1 100 tis. Sk na 4 365 tis. Sk, teda ÚK SAV mala spolu rozpočtované výdavky vo výške **27 203 tis. Sk**.

Z tohto objemu 2 755 tis. Sk predstavovala záloha z MH SR na štrukturálny projekt, z toho 580 tis. Sk bol zdroj 11C5 a 2 175 tis. Sk zdroj 1151. Na základe rozpočtového opatrenia boli tieto prostriedky, povodne pridelené ako bežné výdavky, vyčerpané ako kapitálové výdavky z prvku 087060H.

Bežné výdavky dosiahli skutočnosť čerpania 22 837 tis. Sk, z toho bol celý objem čerpaný zo zdroja 111, teda zo štátneho rozpočtu.

Z toho boli poskytnuté účelové prostriedky na zabezpečenie celoakademických úloh vo výške 11 900 tis. Sk, čo je 52% z objemu bežných výdavkov a 990 tis. Sk (4,3%) ako dofinancovanie štrukturálneho projektu (z ktorých 940 tis. Sk by malo byť v roku 2008 refundované zo štrukturálnych fondov.) Dotácia na teplo a teplú vodu bola 2,9 % z bežných výdavkov a mzdy a odvody spolu 38,3 %. **97,5%** z rozpočtu bežných výdavkov teda mala ÚK SAV **účelovo určených**.

Skutočnosť čerpania prostriedkov **na nákup informačných zdrojov** bola spolu (tlačené i elektronické) **11 206 tis. Sk** (z ktorých 542 tis. Sk by malo byť v roku 2008 vrátené zo štrukturálnych fondov), na bankové poplatky za úhradu faktúr do zahraničia 11 tis. Sk, na colné poplatky (DPH) 2 tis. Sk, na poštovné za dokumenty odosielane v rámci výmeny 56 tis. Sk, na výdavky spojené s realizáciou MVS a MMVS vrátane poštovného 211 tis. Sk, na úhradu poplatkov

za klientov VIRTUA a ARL 606 tis. Sk (z ktorých 356 tis. Sk by malo byť v roku 2008 vrátené zo štrukturálnych fondov).

Z ostatných prevádzkových nákladov najväčšie čiastky boli vynaložené na úhradu energií, dopravné (denne sa dovážajú dokumenty z dislokovaných skladov), kancelárske potreby (tonery do kopírok a tlačiarň) a stravovanie zamestnancov, opravu a údržbu objektov - 3. etapa výmeny okien na Dúbravskej ceste) a skenovanie katalógov.

Upravený rozpočet kapitálových výdavkov k 31. 12. 2007 bol 4 365 tis. Sk na stroje a zariadenia.

Z toho knižnica obstarala vozidlo Fiat Doblo v hodnote 536 tis. Sk a dofinancovala technologickú časť štrukturálneho projektu – výpočtovú techniku. Planetárne skenery a VT bola nakúpená celkom za 3 350 tisíc Sk, z toho 2 755 zo zálohovej platby MH SR na štrukturálny projekt (2 175 tis. Sk zdroj 1151 a 580 tis. Sk zdroj 11C5) a zvyšok zo zdroja 111 z rozpočtu organizácie, z ktorých tisíc by malo byť 427 tis. Sk refundovaných v roku 2008.

Kapitálové výdavky stavebné v roku 2007 povodne rozpočtované neboli, ale rozpočtovým opatrením v závere roka knižnica mohla zrealizovať stavebnú akciu *Rekonštrukcia kotlov ÚK SAV na Dúbravskej ceste 9 vrátane stavebných úprav* vo výške 479 tisíc Sk.

Mimorozpočtové zdroje použité v roku 2007 neboli.

Příjmy RO SAV

Kategória	v tis. Sk	
	Posledný upravený rozpočet r. 2007	Plnenie k 31.12.2007
Príjmy celkom:	355	368
z toho:		
rozpočtované príjmy (účet 19)	355	368
z toho:		
- príjmy za nájomné		
mimorozpočtové príjmy (účet 780)		

Celkové príjmy ÚK SAV v roku 2007 boli 368 tis. Sk.

Rozpočet príjmov bol v priebehu rozpočtového roka upravený na 355 tis. Sk.

Takmer všetky príjmy ÚK SAV boli príjmami z vlastnej činnosti, teda **367 tis. Sk predstavovali poplatky za knižničné činnosti** (registračný čitateľský poplatok, sankčné poplatky, poplatky za kopírovacie služby a za medziknižničné služby).

Podiel: 27 202 000 / 30,20 = **900 728**

celkové pridelené prostriedky zo štátneho rozpočtu + mimorozpočtové zdroje
prepočítaný počet pracovníkov organizácie

INÉ VÝZNAMNÉ ČINNOSTI

- Mgr. Ivona Kollárová, PhD. z kabinet rukopisov a starých tlačí participovala na výskumných projektoch: Jezuiti v dejinách slovenskej kultúry (Slavistický ústav Jána Stanislava SAV, VEGA 2/6141/2006-2008) a Kurikulárna podpora vysokoškolskej výučby v odboroch história a dejepis (Historický ústav SAV).
- Nadácia Social Research zabezpečila pre ÚK SAV výraznú zľavu na predplatnom 81 titulov zahraničných tlačенých periodík na rok 2007 u príslušných vydavateľov.

PROBLÉMY A PODNETY PRE ČINNOSŤ SAV

Základné úlohy:

- zabezpečenie informačných zdrojov pre celú SAV a nástrojov na ich manažovanie,
- ukončenie verejných obstarávaní pre záverečnú etapu realizácie štrukturálneho projektu, následný dôraz na rozvoj služieb pre podnikateľskú sféru,
- podpora spracovania publikačnej činnosti v elektronickej databáze, príprava výstupov pre potreby výročnej správy organizácií, zabezpečenie interoperability s websav,
- príprava nového organizačného poriadku a knižničného poriadku, reorganizácia knižničných služieb.

V Bratislave 15. januára 2008

Správu o činnosti organizácie spracovala: Mgr. Andrea Doktorová (02/52921733)